

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра сімейної медицини та поліклінічної терапії

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

проф. _____ Світлана КОТЮЖИНСЬКА

" 01 " вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

1-го року навчання спеціалізації (інтернатури) за фахом
«Загальна практика - сімейна медицина»

Тривалість навчання – 3 місяці

Лекції	46
Семінари	138
Практичні заняття	284
<hr/>	
Разом	468 годин

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти: післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність: Загальна практика-сімейна медицина
Попередня освіта: Ступінь магістра за спеціальністю
222 «Медицина», 228 «Педіатрія»

Одеса

Робоча програма складена на підставі **Примірної програми підготовки в інтернатурі** за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина», схвалену на засіданні групи фахових експертів зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина». **Примірна програма** створена з урахуванням вимог до післядипломної підготовки лікарів загальної практики-сімейних лікарів Всесвітньої Асоціації сімейних лікарів (WONCA – World Organization of National Colleges, Academies and Academic Associations of General Practitioners/Family Physicians) та Всесвітньої Федерації Медичної Освіти (WFME) 2013р., наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703 № 1254 зі змінами.

Розробники:

завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Величко В.І.

завуч кафедри, к.мед.н., доц. Данильчук Г.О., к.мед.н., доц. Корнован Г.В.

Програма обговорена і затверджена на методичному засіданні кафедри
"29" 08 2022 р., протокол № 1

Зав.каф. сімейної медицини
та поліклінічної терапії
д.мед.н., проф.

Валентина ВЕЛИЧКО

Програма затверджена методичною комісією по післядипломному навчанню

"31" 08 2022 р. протокол № 1

Декан факультету
післядипломної освіти

Костянтин ШЕВЧЕНКО-БІТЕНСЬКИЙ

Пояснювальна записка.

Навчальна програма призначена для підготовки лікарів-спеціалістів за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина»; примірня програма створена з урахуванням вимог до післядипломної підготовки лікарів загальної практики-сімейних лікарів Всесвітньої Асоціації сімейних лікарів (WONCA – World Organization of National Colleges, Academies and Academic Associations of General Practitioners/Family Physicians) та Всесвітньої Федерації Медичної Освіти (WFME) 2013р., наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703 № 1254 зі змінами.

Мета циклу інтернатури: формування професійних компетентностей – лікаря загальної практики-сімейного лікаря, що базуються на відповідному рівні практичної та теоретичної підготовки лікарів-інтернів для забезпечення їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності відповідно до кваліфікації «лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина».

Підготовка лікарів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі навчального плану і програми інтернатури згідно з навчальним планом та програмою, розробленими і затвердженими закладом вищої/ післядипломної освіти на підставі даної примірної програми.

Програма підготовки в інтернатурі – це єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих закладами вищої освіти і базами стажування лікарів-інтернів з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина», та який ґрунтується на дотриманні принципів академічної доброчесності, медичної етики та деонтології, на доказовій медицині, міжнародних компетентностях, зазначених WONCA та EURACT. Програма підготовки в інтернатурі складається з двох частин: освітньої та практичної. Освітня частина інтернатури проводиться в закладі вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів. Тривалість освітньої частини інтернатури складає три місяці за кожен рік навчання. Практична частина інтернатури проводиться на базі стажування лікарів-інтернів. Тривалість практичної частини інтернатури визначається наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703 № 1254 зі змінами.

Базою стажування для лікарів-інтернів за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина» повинні бути визначені Міністерством охорони здоров'я заклади первинної медичної допомоги державної, комунальної, приватної форми власності, а саме - центри первинної медико-санітарної допомоги (ЦПМСД) та/або амбулаторії загальної практики

сімейної медицини. Базою навчання під час виконання освітньої частини програми – багатoproфiльний стаціонар/ університетська клініка (за відсутності такої можливості – Центр первинної медичної допомоги і амбулаторія сімейної медицини).

Тривалість навчання: 2 роки (3432 години, 114,4 кредитів), з них на кожний рік навчання – очна частина – 3 міс (15,6 кредитів) та 1 міс – відпустка.

Викладання основних розділів проводиться згідно з чинними клінічними протоколами і стандартами надання медичної допомоги, визначеними наказами МОЗ України для застосування в Україні.

За весь період навчання в інтернатурі лікар-інтерн повинен оволодіти певним переліком практичних навичок і маніпуляцій для формування професійних компетентностей. Передбачено чотири рівні опанування навичками/ компетентностями: А, В, С, D.

Навчальний план 2022-2023 н.р.

1-го року навчання спеціалізації (інтернатури)
за фахом “Загальна практика - сімейна медицина”

Код курсу, розділу	Назва курсу, розділу	Кількість годин			
		Лекції	Практичні	Семінарські	Всього
1	ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОСНОВИ ПМД	2	6	4	12
2	ЗДОРОВ'Я ДОРΟΣЛИХ	16	166	64	246
3	ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	8	54	18	80
4	НЕВРОЛОГІЯ	4	20	6	30
5	ДОГОСПІТАЛЬНА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА ПОЧАТКОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТА		16	2	18
6	ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГО (ЕМД) ПОСТРАЖДАЛИМ ЗА УМОВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	2	18	4	24
7	Залік		2		2
		32	282	98	412
8	Додаткові програми	14	2	40	56
	ВСЬОГО	46	284	138	468

Перелік лекцій
1-го року навчання спеціалізації (інтернатури)
за фахом “Загальна практика - сімейна медицина”

№	Код	Назва теми	Год
	1	ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОСНОВИ ПМСД	2
1.	1.1	Визначення ПМСД. Нормативна база ПМСД в Україні; правові аспекти діяльності лікаря ЗПСМ. Безперервний професійний розвиток.	2
	2	ЗДОРОВ'Я ДОРΟΣЛИХ	16
2.	2.1	Міжнародна класифікація проблем, пов'язаних із здоров'ям, в закладах первинної медичної допомоги; МКХ 10	2
3.	2.2	Бронхіальна астма	2
4.	2.3	Негоспітальна пневмонія: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, профілактика, навчання пацієнта.	2
5.	2.4	Артеріальна гіпертензія (есенціальна, симптоматична): діагностика, диференційний діагноз, лікування.	2
6.	2.5	Ішемічна хвороба серця.	2
7.	2.6	Порушення серцевого ритму і провідності	2
8.	2.7	Захворювання кишок	2
9	2.8	Захворювання печінки та жовчовивідних шляхів	2
	3	ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	8
10.	3.1	Особливості фізичного та нервово-психічного розвитку дітей та підлітків. Анатомо-фізіологічні особливості органів та систем дітей різного віку.	2
11.	3.2	Принципи інтегрованого ведення хвороб дитячого віку. Особливості імунізації дітей та підлітків, типи і особливості вакцин, протипокази до вакцинації.	2
12.	3.3	Сучасна концепція збалансованого харчування. Принципи грудного вигодовування немовлят. основні симптоми хронічних розладів харчування.	2
13.	3.4	Особливості перебігу пневмонії у дітей в залежності від етіологічного чинника та віку.	2
	4	НЕВРОЛОГІЯ	4
14.	4.1	Синдромологія уражень нервової системи у пацієнтів різного віку. Топічна діагностика.	2
15.	4.2	Ураження периферичного відділу нервової системи	2
	5	ДОГОСПІТАЛЬНА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА ПОЧАТКОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТА	
	6	ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГО (ЕМД) ПОСТРАЖДАЛИМ ЗА УМОВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	2
16	6.1	Основні поняття та принципи екстреної медичної допомоги	2
Разом			32

Перелік практичних занять
 1-го року навчання спеціалізації (інтернатурі)
 за фахом "Загальна практика - сімейна медицина"

№	Код	Назва теми	год
1	2	3	4
	1	ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОСНОВИ ПМД	6
1.	1.1	Організаційні питання експертизи тимчасової і стійкої непрацездатності.	4
2.	1.2	Етика і деонтологія. Лікарська таємниця, забезпечення конфіденційності інформації про пацієнта.	2
	2	ЗДОРОВ'Я ДОРΟΣЛИХ	166
3.	2.1	ГРВІ та грип: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, профілактика, навчання пацієнта.	4
4.	2.2	Бронхіти: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, профілактика, навчання пацієнта.	2
5.	2.3	Пневмонії	4
6.	2.4	Захворювання плеври	4
7.	2.5	Бронхіальна астма: принципи лікування, профілактика, МСЕК, спостереження, навчання пацієнта.	2
8.	2.6	Бронхоспазм та загострення бронхіальної астми: діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	4
9.	2.7	ХОЗЛ: принципи лікування	2
10.	2.8	Бронхоектатична хвороба	2
11.	2.9	Інфекційно-деструктивні захворювання легень	2
12.	2.10	Дихальна недостатність	2
13.	2.11	Стенокардія. Диференційний діагноз. Лікування	4
14.	2.12	Інфаркт міокарду. Діагностика	4
15.	2.13	Інфаркт міокарду. Реабілітація хворих	2
16.	2.14	Хвороби міокарду. Клініка. Лікування	4
17.	2.15	Перикардити. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування	2
18.	2.16	Порушення серцевого ритму та провідності. Діагностика. Клініка	6
19.	2.17	Порушення серцевого ритму та провідності. Лікування	4
20.	2.18	Серцева недостатність. Класифікація. Діагностика	2
21.	2.19	Серцева недостатність. Лікування та профілактика	4
22.	2.20	Інфекційні ендокардити. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика	2
23.	2.21	Артеріальна гіпертензія (есенціальна, симптоматична): діагностика, диференційний діагноз.	4
24.	2.22	Артеріальна гіпертензія: лікування.	2

1	2	3	4
25.	2.23	Ішемічна хвороба серця: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, маршрут пацієнта, профілактика, МСЕК, навчання пацієнта.	4
26.	2.24	Складні та прогностично несприятливі порушення ритму та провідності серця. Лікування	4
27.	2.25	Гостра ревматична лихоманка. Класифікація. Клініка. Діагностика	2
28.	2.26	Гостра ревматична лихоманка. Принципи лікування хворих	2
29.	2.27	Хронічна ревматична хвороба серця. Ревматичні вади серця. Диференційна діагностика	2
30.	2.28	Остеопороз: методи обстеження, диференційний діагноз, принципи лікування.	2
31.	2.29	Системні васкуліти	4
32.	2.30	ДООА. Подагра	4
33.	2.31	Ревматоїдний артрит	2
34.	2.32	Системний червоний вовчак	2
35.	2.33	Системна склеродермія	2
36.	2.34	Реактивні артрити	2
37.	2.35	Функціональні захворювання ШКТ: шлункова диспепсія, ГЕРХ, СПТК: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, профілактика,	2
38.	2.36	Захворювання шлунку. Гастрити. Дуоденіти. Поліпоз. Рак шлунку, рання діагностика	4
39.	2.37	Виразкова хвороба шлунку та ДПК.	2
40.	2.38	Хронічні запальні захворювання кишечника: НВК, хвороба Крона: діагностика, профілактика, принципи лікування.	4
41.	2.39	Хвороби печінки: хронічні гепатити; цирози.	4
42.	2.40	Хвороби біліарної системи: холецистити, ЖКХ, дискінезії жовчовивідних шляхів	4
43.	2.41	Панкреати.	4
44.	2.42	Анемії: залізодефіцитна, мегалобластні, гемолітичні, апластична.	6
45.	2.43	Гострі лейкози	6
46.	2.44	Хронічні лейкози: хронічний лімфолейкоз, мієлопроліферативні захворювання, хронічний мієлолейкоз, хронічний ідіопатичний мієлофіброз, істинна поліцитемія.	6
47.	2.45	Лімфоми: лімфогранулематоз, неходжкінські злоякісні лімфоми.	6
48.	2.46	Геморагічні захворювання: хвороба Рандю-Ослера, хвороба Шенлейн-Геноха, хвороба Верльгофа, гемофілія.	6

1	2	3	4
49.	2.47	Поняття «онконастороженість». Принципи і методи скринінгу злоякісних пухлин	2
50.	2.48	Скринінгова діагностика онкопатології дихальної системи.	2
51.	2.49	Скринінгова діагностика онкопатології шлунково-кишкового тракту.	2
52.	2.50	Скринінгова діагностика онкопатології сечовидільної системи.	2
53.	2.51	Скринінгова діагностика онкопатології репродуктивної системи жінок	2
54.	2.52	Скринінгова діагностика онкопатології ендокринних органів	2
	3	ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	54
55.	3.1	Оцінка та класифікація ознак небезпеки у стані дитини у віці до 2-х місяців. Особливості терапії цих станів.	2
56.	3.2	Оцінка та класифікація ознак небезпеки у стані дитини у віці з 2-х до 5-ти років. Особливості терапії цих станів.	2
57.	3.3	Профілактика та рання діагностика порушень фосфорно-кальцієвого обміну. Рахіт та рахітоподібні захворювання у дітей, гіпервітаміноз Д. Спазмофілія та її диференційна діагностика з іншими судомними синдромами.	2
58.	3.4	Вигодовування здорових новонароджених. Підтримка лактації у матері і тривалого грудного вигодовування.	2
59.	3.5	Раціональне вигодовування дітей першого року життя, принципи організації виключно грудного, доповненого та штучного вигодовування.	2
60.	3.6	Харчування здорових дітей старших одного року: від 1 до 3 років, дошкільного та шкільного віку.	2
61.	3.7	Харчування хворої дитини. Харчування дітей з генетичною та спадковою патологією. Корекція харчування. Лікувальні суміші.	2
62.	3.8	Календаря щеплень. Особливості складання індивідуального плану щеплень для дітей, які вакцинуються з порушеннями.	2
63.	3.9	Догляд за здоровою доношеною новонародженою дитиною. Особливості догляду за недоношеною дитиною. Рубіжні стани новонароджених.	2
64.	3.10	Неонатальні жовтяниці. Маршрут пацієнта.	2
65.	3.11	Геморагічна хвороба новонароджених: клінічна діагностика, маршрут пацієнта.	2
66.	3.12	Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) у дітей. Ускладнення гострих респіраторних вірусних інфекцій у дітей (гострий обструктивний ларингіт, бронхіоліти)	2
67.	3.13	Бронхіти у дітей. Бронхіально-обструктивний синдром у дітей	2

1	2	3	4
68.	3.14	Негоспітальні пневмонії у дітей	4
69.	3.15	Принципи раціональної антибіотикотерапії при захворюваннях респіраторного тракту у дітей.	2
70.	3.16	Бронхіальна астма у дітей. Алергійний риніт. Полінози.	4
71.	3.17	Атопічний дерматит у дітей. Кропив'янка у дітей.	2
72.	3.18	Синдром мальабсорбції.	2
73.	3.19	Функціональні захворювання органів травлення у дітей молодшого віку.	2
74.	3.20	Функціональні захворювання органів травлення у дітей старшого віку.	2
75.	3.21	Диференційна діагностика захворювань стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки (езофагіт, гастрит, дуоденіт). Виразкова хвороба у дітей	2
76.	3.22	Диференційна діагностика хвороб печінки у дітей	2
77.	3.23	Диференційна діагностика, терапія захворювання підшлункової залози та біліарної системи.	2
78.	3.24	Запальні захворювання кишківника у дітей	2
79.	3.25	Вроджені вади розвитку шлунково-кишкового тракту: пілоростеноз; атрезія стравоходу, жовчовивідних шляхів, анусу; хвороба Гіршпрунга.	2
	4	НЕВРОЛОГІЯ	20
80.	4.1	Біль: визначення, оцінка, класифікація, диференційна діагностика. Забезпечення маршруту пацієнта.	2
81.	4.2	Головний біль (задньошийний симпатичний синдром, мігрень, лікворо-гіпертензивний синдром тощо): лікування, забезпечення маршруту пацієнта.	2
82.	4.3	Мієліт. Клінічний перебіг. Діагностика. Лікування	2
83.	4.4	Травми головного та спинного мозку, периферійної нервової системи: невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	2
84.	4.5	Вертеброгенні ураження (шийного, грудного, попереково-крижового відділу): диференційна діагностика, лікування, забезпечення маршруту пацієнта.	2
85.	4.6	Невертеброгенні ураження: (нейропатії, неврити, плексити, плексопатії, радикулопатії): диференційна діагностика, лікування, забезпечення маршруту пацієнта.	2
86.	4.7	Ураження черепних нервів: диференційна діагностика, забезпечення маршруту пацієнта.	2
87.	4.8	Гостра запальна демієлінізуюча полірадикулонейропатія (синдром Гійєн-Барре): діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	2
88.	4.9	Невідкладна допомога при судомках.	2

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
89.	4.10	Невідкладна допомога при порушеннях свідомості різного ступеню.	2
	5	ДОГОСПІТАЛЬНА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА ПОЧАТКОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТА	16
90.	5.1	Загальна серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей	4
91.	5.2	Гостра асфіксія (в т.ч. сторонні тіла гортані, трахеї і повішанні)	2
92.	5.3	Кома: діагностика, клінічна картина, диференційна діагностика, невідкладна допомога	4
93.	5.4	Алгоритми надання невідкладної медичної допомоги та початкової стабілізації пацієнта при зупинці серця, дихання, раптовій коронарній смерті	2
94.	5.5	Алгоритми надання невідкладної медичної допомоги та початкової стабілізації пацієнта при утопленні, ураженні струмом, сонячному і тепловому ударі	2
95.	5.6	Алгоритм надання екстреної медичної допомоги при отруєннях	2
	6	ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГО (ЕМД) ПОСТТРАЖДАЛИМ ЗА УМОВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	18
96.	6.1	Загальні принципи надання екстреної медичної допомоги	2
97.	6.2	Основні поняття та принципи тактичної екстреної медичної допомоги. Фази надання ЕМД постраждалим за умов надзвичайних ситуацій. Обсяг допомоги.	2
98.	6.3	Основи медичного сортування потерпілих, поранених.	2
99.	6.4	Особливості застосування ліків, що застосовуються в невідкладній допомозі, шляхи введення, особливості інфузійної терапії при шоках.	4
100.	6.5	Алгоритм надання екстреної медичної допомоги при кровотечі	2
101.	6.6	Алгоритм надання екстреної медичної допомоги при травмах	2
102.	6.7	Алгоритми надання екстреної медичної допомоги та початкової стабілізації пацієнта різних видах шоку	4
103.		<i>Разом</i>	282

Перелік семінарів
1-го року спеціалізації (інтернатури)
за фахом “Загальна практика - сімейна медицина”

№	Код	Назва теми	год
1	2	3	4
	1	ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОСНОВИ ПМД	4
1.	1.1	Організація ЦПМСД (структурні підрозділи, штати, обладнання, фінансування, функціональні обов'язки, медична документація).	4
	2	ЗДОРОВ'Я ДОРΟΣЛИХ	64
2.	2.1	Методи обстеження при захворюваннях органів дихання.	2
3.	2.2	Бронхіальна астма: критерії діагностики, диференційний діагноз.	2
4.	2.3	ХОЗЛ: критерії діагностики, диференційний діагноз	2
5.	2.4	Антибактеріальна терапія в терапії захворювань органів дихання	2
6.	2.5	Пневмоторакс	2
7.	2.6	Клінічна фармакологія основних груп лікарських засобів, що використовуються для лікування пацієнтів із захворюваннями органів дихання.	4
8.	2.7	Клінічна фармакологія основних груп лікарських засобів, що використовуються для лікування пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями.	4
9.	2.8	Методи дослідження серцево-судинної системи	4
10.	2.9	Гіпертонічні кризи	2
11.	2.10	Атеросклероз. Клініка. Діагностика Сучасні методи лікування	2
12.	2.11	Кардіоміопатії. Міокардіодистрофії	4
13.	2.12	Хронічні запальні захворювання суглобів (спондилоартропатії; мікрокристалічні артропатії): критерії діагностики.	2
14.	2.13	Клінічна фармакологія основних груп лікарських засобів, що використовуються для лікування пацієнтів із ревматичними хворобами.	4
15.	2.14	Методи дослідження хворих з ревматологічною патологією	2
16.	2.15	Дослідження хворих з патологією органів травлення	2
17.	2.16	Хвороби оперованого шлунку: профілактика ускладнень.	2
18.	2.17	Хронічні панкреатити: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, маршрут пацієнта, профілактика, МСЕК, навчання пацієнта.	2
19.	2.18	Алкогольна, неалкогольна жирова хвороба печінки; хронічні гепатити: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, профілактика, МСЕК, навчання пацієнта.	2
20.	2.19	Хронічний холецистит; ЖКХ: діагностика, диференційний діагноз; принципи лікування, профілактика, МСЕК, навчання пацієнта.	2

1	2	3	4
21.	2.20	Клінічна фармакологія основних груп лікарських засобів, що використовуються для лікування пацієнтів із захворюваннями органів системи травлення.	4
22.	2.21	Фізіологія крові	2
23.	2.22	Методи дослідження в гематології	2
24.	2.23	Парапротеїнемічні гемобластози	2
25.	2.24	Особливості обстеження хворих з підозрою на злоякісні пухлини: клінічне обстеження пацієнта, лабораторні методи дослідження, променеві та інструментальні методи дослідження, морфологічні методи дослідження.	4
26.	2.25	Поняття «онконастороженість». Принципи і методи скринінгу злоякісних пухлин.	2
	3	ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	18
27.	3.1	Основні принципи організації охорони здоров'я дітей в Україні, накази та інструкції з охорони здоров'я дітей. Основні статистичні показники стану здоров'я дітей.	2
28.	3.2	Анатомо-фізіологічні особливості органів та систем дітей різного віку.	2
29.	3.3	Медико-психологічні аспекти роботи з підлітками. Консультації родини із дітьми з особливими потребами.	2
30.	3.4	Синдром раптової смерті	2
31.	3.5	Догляд за здоровою доношеною новонародженою дитиною.	2
32.	3.6	Особливості догляду за недоношеною дитиною. Рубіжні стани новонароджених.	2
33.	3.7	Оцінка основних симптомів порушення адаптації, внутрішньоутробних інфекцій новонароджених: маршрут пацієнта.	2
34.	3.8	Інфекційні і неінфекційні ураження шкіри новонароджених: клінічна діагностика, маршрут пацієнта.	2
35.	3.9	Гельмінтози	2
	4	НЕВРОЛОГІЯ	6
36.	4.1	Порушення свідомості: класифікація, диференційна діагностика, невідкладна допомога, забезпечення маршруту пацієнта.	2
37.	4.2	Реабілітація пацієнтів із неврологічними захворюваннями	2
38.	4.3	Клінічна фармакологія лікарських засобів, які застосовуються для лікування найчастіших захворювань нервової системи у пацієнтів всіх вікових груп.	2
	5	ДОГОСПІТАЛЬНА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА ПОЧАТКОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТА	2

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
39.	5.1	Визначення і симптоми термінальних станів, раптової смерті, клінічної смерті, шоківих станів і отруєнь.	2
	6	ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГО (ЕМД) ПОСТТРАЖДАЛИМ ЗА УМОВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	4
40.	6.1	Методики проведення інтубації трахеї, застосування ларингеальної маски, допоміжної вентиляції легень.	2
41.	6.2	Методики проведення судинних доступів, протишоківих заходів.	2
		<i>Разом</i>	98

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК
для спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності
«Загальна практика – сімейна медицина»

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	2	3	4
1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОСНОВИ ПМД			
1.	Оформлення обліково-звітної документації	С	5 і більше
2.	Складання річного звіту діяльності та його аналіз	С	1
3.	Ведення електронних форм і документів	С	5 і більше
4.	Розрахунок основних показників стану здоров'я населення (смертність, захворюваність) та індикаторів якості медичної допомоги	С	5 і більше
5.	Складання плану власного професійного розвитку і професійного портфоліо	С	1
2. ЗДОРОВ'Я ДОРΟΣЛИХ			
6.	Скласти план та провести навчання і консультиування пацієнтів із найбільш поширеними хронічними неінфекційними захворюваннями та факторами ризику їх розвитку (навчання керованому самоведенню бронхіальної астми, школа діабету, навчання пацієнтів із ХСН, факторами ризику серцево-судинних захворювань); з питань профілактики вакцин-керованих інфекцій; проведення претестового та післятестового консультиування на визачення ВІЛ-інфікованості); консультиування осіб з інтелектуальними порушеннями	С	1 щодо кожного ХНІЗ
7.	Кодування за класифікацією ІСРС та ведення електронних форм	С	10 і більше
8.	Провести мотиваційне консультиування для підтримки здорового способу життя, відмови від куріння, здорового харчування, фізичної активності, профілактики ЗПСШ	С	По 2 з кожного питання

1	2	3	4
9.	Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дорослих: - загального аналізу крові; - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким; - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; - рентгенологічного; - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги.	С	Щоразу при розборі клінічного випадку (від 10 щодо кожного виду досліджень)
10.	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках	D	10 і більше
11.	Запис і розшифровка ЕКГ у дорослих	D	10 і більше
12.	Методика проведення і оцінка результатів тесту із 6- ти хвилинною ходьбою	С	10 і більше
13.	Застосування інгаляторів і небулайзерів	D	10 і більше
14.	Пульсоксиметрія	D	10 і більше
15.	Пікфлоуметрія	D	10 і більше
16.	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2; рівень тропоніну; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших	D	10 і більше
17.	Невідкладна допомога при:		
	• гострому коронарному синдромі	С	2 і більше
	• бронхообструктивному синдромі	С	2 і більше
1	2	3	4
	• гострих порушеннях серцевого ритму	С	5 і більше

	• гіпертонічних кризах	С	5 і більше
	• алергічних реакціях	С	2 і більше
	• гіпертермії	С	5 і більше
	• гіпо-/ гіперглікемії	С	5 і більше
	• тиреотоксичному кризі	С	1 і більше
	• спонтанному пневмотораксі	С	1 і більше
	• набряку легень	С	2 і більше
	• тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок	В	1 і більше
	• гострому ураженні нирок	В	1 і більше
	• гострій печінковій недостатності	В	1 і більше
	• гострій наднирковій недостатності	С	1 і більше
	• нирковій, жовчній коліці	С	2 і більше
18.	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	Д	10 і більше
19.	Інтубація трахеї	А	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
20.	Застосування ларингеальної маски	С	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
21.	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
22.	Дефібриляція	С	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
23.	Серцево-легенева реанімація дорослих	С	10 і більше
24.	Конікотомія	А	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
25.	Трахеотомія	А	Від 1 (в умовах тренінгового центру)
3. ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ			
26.	Кодування за класифікацією ІСРС та ведення електронних форм	С	10 і більше
1	2	3	4
27.	Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень у дітей: - загального аналізу крові;	С	10 і більше

	<ul style="list-style-type: none"> - біохімічних показників крові; - системи зсідання крові; - тестів для виявлення цукрового діабету; - тестів на виявлення SARS-Cov-2; - загального аналізу сечі, аналізів сечі за Нечипоренком, Зимницьким; - мокротиння; - калу, копрограми; - шлункової секреції; - дуоденального вмісту; - біологічних рідин перикарду, плеври, черевної порожнини; - цитологічного; - виділень жіночих та чоловічих статевих органів; - гормонів; - серологічного; - імунологічного; - алергологічних проб; - рентгенологічного; - ендоскопії; - ультразвукового; - функції зовнішнього дихання; - газів крові і кислотно-лужної рівноваги 		
28.	Вимірювання артеріального тиску на верхніх і нижніх кінцівках використовуючи набір манжет для дітей	D	10 і більше
29.	Запис і розшифровка ЕКГ у дітей	D	10 і більше
30.	Застосування інгаляторів і небулайзерів	D	10 і більше
31.	Пульсоксиметрія	D	10 і більше
32.	Пікфлоуметрія	D	10 і більше
33.	Проведення та інтерпретація результатів швидких тестів, зокрема на SARS-Cov2; визначення глікемії глюкометром; кетонів та глюкози сечі та інших	D	10 і більше
34.	Призначити раціональне харчування з урахуванням виду вигодовування (природне, штучне, змішане) для дітей 1-го року життя	D	10 і більше
35.	Догляд за пупковим залишком, станом шкіри новонародженого	D	10 і більше

1	2	3	4
36.	Техніка раннього прикладання до грудей новонародженого	D	10 і більше
37.	Оцінка ефективності смоктання новонародженого	D	10 і більше
38.	Проведення контакту «шкіра до шкіри»	D	5 і більше
39.	Оцінка фізичного і психо-емоційного розвитку немовляти	C	10 і більше
40.	Оцінка фізичного і психічного розвитку дитини від 1 року до 3-х років	C	10 і більше
41.	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів	C	10 і більше
42.	Календар щеплень в Україні. Складання індивідуального плану щеплень для дитини, яка вакцинується із порушенням календаря вакцинації	D	10 і більше
43.	Проведення та оцінка реакції Манту	C	10 і більше
44.	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	D	10 і більше
45.	Інтубація трахеї	A	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
46.	Застосування ларингеальної маски	C	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
47.	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	C	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
48.	Дефібриляція	C	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
49.	Серцево-легенева реанімація новонароджених, дітей	C	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
50.	Конікотомія	A	1 і більше (в умовах тренінгового центру)
1	2	3	4
51.	Трахеотомія	A	1 і більше (в

			умовах тренінгового центру)
4. НЕВРОЛОГІЯ			
52.	Дослідження рефлекторно-рухової сфери	С	10 і більше
53.	Дослідження функції черепних нервів	С	10 і більше
54.	Дослідження мови, праксису, гнозису	С	10 і більше
55.	Дослідження чутливості	С	10 і більше
56.	Дослідження координації рухів	С	10 і більше
57.	Дослідження менінгеальних симптомів	С	10 і більше
58.	Невідкладна допомога при: - менінгіті - втраті/ порушенні свідомості - гострому порушенні мозкового кровообігу - гіпертермії - судомах - травмі	С	2 і більше щодо кожного стану
5. ДОГОСПІТАЛЬНА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА ТА ПОЧАТКОВА СТАБІЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТА			
59.	Методи відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів	С	5 і більше
60.	Інтубація трахеї	А	2 і більше
61.	Застосування ларингеальної маски	В	5 і більше
62.	Застосування S-подібної ларингеальної трубки	С	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
63.	Дефібриляція	С	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
64.	Серцево-легенева реанімація дітей і дорослих	С	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
65.	Конікотомія	В	5 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
66.	Трахеотомія	В	2 і більше (в т.ч. в умовах тренінгового центру)
1	2	3	4
67.	Невідкладна допомога при:		
	Колапсі	С	2 і більше
	різних формах шоку	С	2 і більше

коматозних станах	С	2 і більше
гострих отруєннях	С	2 і більше
ураженнях електричним струмом, блискавкою	С	2 і більше
опіках і відмороженнях	С	2 і більше
укусах змій, комах, тварин	С	2 і більше
утопленні та удушенні	С	2 і більше
кровотечах	С	2 і більше
тромбоемболії легеневої артерії і магістральних артерій кінцівок	С	1 і більше
гострій нирковій недостатності	В	1 і більше
гострій печінковій недостатності	В	1 і більше
судомах	С	1 і більше
травмах	С	1 і більше

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про освіту» <https://base.kristti.com.ua/?p=5895>
2. Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Наказ МОЗ №1254 зі змінами <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-mozukraini-vid-22062021--1254-pro-zatverdzhennja-polozhennja-pro-internaturu-tavtorinnu-likarsku-provizorsku-specializaciju>
4. WONCA Global Standards for Family Doctors Postgraduate Education <https://wfme.org>
5. guidelines.moz.gov.ua
6. <http://clinicalevidence.bmj.com>
7. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»
8. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
9. <http://mtd.dec.gov.ua>
10. <http://www.aafp.org/home.html> American Academy of Family Physicians
11. <http://www.awmf.org> The Association of the Scientific Medical Societies in Germany
12. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції
13. <http://www.cma.ca/> Canadian Medical Association InfoBase (CMA InfoBase: Clinical Practice Guidelines (CPGs))
14. <http://www.cochrane.org/>
15. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека;
16. <http://www.epa-une psa.org/> European Pediatric Association, the Union of National European Pediatric Societies and Associations (EPA/UNEPSA)
17. <http://www.has-sante.fr/> The French National Authority for Health
18. <http://www.medscape.com>
19. <http://www.nhsantibioticguidelines.org.uk/>
20. <http://www.uptodate.com>
21. <https://dec.gov.ua> – державний Експертний центр України
22. <https://www.aap.org> American Academy of Pediatrics Policy (AAP Policy) Clinical Practice Guidelines

23. <https://www.ama-assn.org/> АМА (American Medical Association)
24. <https://www.cdc.gov/>
25. <https://www.duodecim.fi/> The Finnish Medical Society Duodecim
26. <https://www.egprn.org> – Організація дослідників в ПМД
27. <https://www.nice.org.uk/> National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE)
28. <https://www.nice.org.uk/guidance/>
29. <https://www.rcplondon.ac.uk/> Royal College of Physicians
30. <https://www.woncaeurope.org> – Всесвітня Асоціація сімейних лікарів (Європа)
31. www.ufm.org.ua – Українська Асоціація сімейної медицини